

16.002681

Registratiedatum: 11/02/2016
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:**FERM WERK**GR Ferm Werk
Carrosserieweg 1
3445 BC WoerdenT. 0348-497000
info@fermwerk.nl
www.fermwerk.nlGemeente Oudewater
t.a.v. college B&W
Postbus 100
3420 DC Oudewater

OWZ 11 FEB. 2016

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.: B&W 9 ^r (M)
B.V.O.:

Betreft Experiment regelluwe bijstand
Ref.nr. / datum 18925 / 9 februari 2016

Geacht college,

De Tweede Kamer heeft op 3 november 2015 een motie aangenomen om het kabinet te bewegen om experimenten met regelluwe bijstand mogelijk te maken. Staatssecretaris Kleinsma is met de gemeenten die het initiatief hebben genomen in gesprek over de kaders voor deze experimenten.

De gemeente Utrecht is één van die initiatiefnemers. Daar is samen met de Universiteit Utrecht (school of economics) een concreet onderzoek opgesteld dat in een meerjarig traject de effecten van 'regelluwe bijstand' wil gaan meten. Utrecht heeft aan andere gemeenten in de arbeidsmarktregio gevraagd om zich aan te sluiten bij dit experiment.

Ferm Werk heeft op 15 december jl. een raadsinformatiebijeenkomst over het onderwerp georganiseerd. De daar gehouden presentatie is beschikbaar gesteld aan de griffies. Het dagelijks bestuur van Ferm werk staat positief tegenover deelname aan het experiment, maar afgesproken is om de afzonderlijke gemeenten gelegenheid te geven om hierover in hun raad van gedachten te wisselen.

Conform het besluit van het dagelijks bestuur sturen wij u hierbij een notitie die u desgewenst ten behoeve van bespreking van dit onderwerp aan uw raad kunt aanbieden. Eventuele opmerkingen vernemen wij graag. Gezien de planning van het project verwachten wij uw reactie graag vóór het zomerreces.

Met vriendelijke groet,

B.F. Drost
Algemeen directeur Ferm Werk

Informatie over deelname aan experiment gemeente Utrecht 'regelluwe bijstand'

Achtergrond

Binnen verschillende gemeenten in Nederland zijn in het afgelopen jaar ideeën ontstaan om de bijstand/participatiewet meer effectief en efficiënt uit te voeren. Kern hiervan is het begrip 'regelluw'. Door groepen bijstandsgerechtigden met minder regels te confronteren –met name op het terrein van reïntegratieverplichtingen- wil men nagaan of dit mensen meer eigen verantwoordelijkheid geeft om actief naar werk te zoeken. En of daarmee de uitvoering van de participatiewet 'goedkoper' kan plaatsvinden.

Gemeenten als Groningen, Tilburg, Wageningen en Utrecht zijn in gesprek met staatssecretaris Klijnsma om deze ideeën in de vorm van experimenten uit te voeren. Een meerderheid in de Tweede Kamer heeft op 3 november 2015 een motie aangenomen om het kabinet te bewegen om die experimenten mogelijk te maken. De staatssecretaris wil samen met de gemeenten die het initiatief hebben genomen de 'grenzen' van de experimenten vastleggen.

De gemeente Utrecht heeft met de Universiteit Utrecht (school of economics) een concreet onderzoek opgesteld dat in een meerjarig traject de effecten van 'regelluwe bijstand' wil gaan meten. Utrecht heeft aan andere gemeenten in de arbeidsmarktregio gevraagd om zich aan te sluiten bij dit experiment. Kromme Rijn Heuvelrug (de Bilt, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist) heeft inmiddels besloten om mee te doen. Voor 'Werk en Inkomen Lekstroom' (Houten, Lopik, IJsselstein, Nieuwegein en Vianen) geldt dat niet. Daar wacht men nadere discussie over het onderwerp af.

Ferm Werk heeft op 15 december j.l. een raadsinformatiebijeenkomst over het onderwerp georganiseerd. De presentatie die gehouden is door de gemeente Utrecht is beschikbaar via de griffies van de raden. Het DB staat positief ten opzichte van deelname aan het experiment, maar de bestuursleden willen nog wel op eigen wijze binnen de gemeenten met de raad een gesprek aan of deelname wenselijk is.

Inhoud experiment

Het experiment bestaat uit een onderzoek dat een doorlooptijd heeft van twee jaar. Naar verwachting zal het onderzoek pas eind 2016 kunnen starten.

In het onderzoek worden 6 groepen gevolgd waar per groep een verschillend 'regime' geldt met betrekking tot regelgeving.

Het onderzoek wil verschillende effecten meten waaronder:

- De mate waarin bijstandsgerechtigden actief meewerken aan reïntegratie
- De effectiviteit van reïntegratie; het aantal mensen dat (duurzaam) uitstroomt naar werk
- De kosten van de uitvoering van de gemeente
- De tevredenheid van de klant

De volgende groepen worden gevormd:

1. Een controlegroep voor wie de huidige regelgeving geldt, en die niet deelneemt aan het experiment
2. Een controlegroep voor wie de huidige regelgeving geldt, maar die zich wel heeft opgegeven voor het experiment
3. Een groep waarvoor niet de re-integratieverplichtingen gelden en waarvoor dus ook geen maatregelen opgelegd worden. Wel toetsing rechtmatigheid uitkeringen (leefsituatie, samenloop andere inkomsten, vermogenstoets, e.d.)
4. Zoals groep 3, maar met een extra bonus voor het vrijwillig leveren van een tegenprestatie
5. Zoals groep 3, met een bonus en een malus op de uitkering
6. Zoals groep 3; inkomsten uit werk worden niet gekort (in feite een vorm van basisinkomen)

De groepen worden samengesteld met deelnemers die gebruikmaken van de participatiewet. Men meldt zich vrijwillig aan voor het onderzoek, maar weet vooraf *niet* in welke onderzoeksgroep men ingedeeld wordt. Deelnemers moeten minimaal 6 maanden in de uitkering zitten; hiermee wordt voorkomen dat het experiment een aanzuigende werking heeft op de participatiewet. Niet alle uitkeringsgerechtigden mogen deelnemen: uitzondering wordt gemaakt voor specifieke groepen: jongeren zonder startkwalificatie, mensen met een WSNP-traject, mensen met een BBZ-uitkering en dak- en thuislozen.

De universiteit Utrecht voert het onderzoek uit: de gemeenten werken mee om het vergaren van informatie mogelijk te maken.

Risico's

De belangrijkste risico's voor deelname aan het experiment zijn:

- Politiek wordt er verschillend over het onderwerp gedacht; sommige partijen voelen niets voor deze experimenteerruimte. Instemming van het kabinet is dan ook een belangrijke *randvoorwaarde* voor deelneming van Ferm Werk aan het experiment
- Een experiment met deze inhoud betekent per definitie dat de verschillende groepen verschillend behandeld worden gedurende de onderzoeksperiode. Dit kan vragen oproepen m.b.t. het gelijkheidsbeginsel
- Het experiment kan de indruk wekken dat Ferm Werk een 'basisinkomen' verstrekt. Die indruk kan –ondanks de opzet van het onderzoek- leiden tot een aanzuigende werking. Dit onderstreept het belang van een goede communicatie rondom het project
- Na afloop van het experiment gelden voor de deelnemers (indien er geen sprake is van een wijziging van het beleid) weer de 'oude' regels. Dit kan vraagtekens oproepen bij de deelnemers. Ook vanwege dit aspect is goede communicatie een vereiste

Kosten

Er zijn drie typen kosten verbonden aan dit experiment:

1. De onderzoeks- en communicatiekosten. De gemeente Utrecht verwacht deze uit externe subsidies te kunnen dekken
2. Hogere uitkeringslasten voor de laatste drie onderzoeksgroepen. Als we er vanuit gaan dat de Ferm Werk gemeenten in totaal zo'n 25 klanten laten meedraaien in het onderzoek, dan is deze verwachte last ruim 20K (over twee jaar). Deze uitgaven komen ten laste van het BUIG-budget of het participatiebudget
3. Apparaatskosten van Ferm Werk. De extra werkzaamheden gedurende de onderzoeksperiode (consulenten, beleid) vallen binnen de begroting. Om de systemen goed in regelen verwachten we een extra budget nodig te hebben van € 10.000,- (extra inzet op ICT-vlak). Dit extra budget zal binnen de huidige begroting gevonden moeten worden en/of op een reguliere wijze verantwoord moeten worden binnen de P&C-cyclus